

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bândăna, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercuria), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chisețeană, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lușța), Comuna Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.ria), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), (svorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniăreva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiăna, Olteana, Oraviciăna, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Tărnăveana, Timișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
VASILE VLAICU.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Cătră cetitori.

Cu numărul de față «Revista Economică» intră în al 19-lea an al existenței sale.

Credincioasă trecutului ei de aproape 2 decenii, ea va căuta a fi și în noul an o călăuză și informatoare conștientoasă a abonaților și cetitorilor săi asupra tuturor chestiunilor de interes financiar și economic, cari în timpurile noastre au câștigat din ce în ce mai multă importanță și în special în anii din urmă au devenit mai importante, decât oricând.

Ea va căuta să facă aceasta cu toată râvna, în cadrul mijloacelor, ce-i vor stă la dispoziție.

Programul și direcția «Revistei Economice» sunt bine cunoscute și vor rămâne aceleași, ca și până acum. Acestea nu se vor altera nici prin schimbarea, ce suntem nevoiți a o introduce în organizația internă a redacțiunii în urma chemării sub arme a redactorului nostru responsabil, Dl. Constantin Popp, încredințând în mod interimar, până la reîntorcerea Dsale, conducerea și semnarea în calitate de redactor responsabil al revistei, d-lui Vasile Vlaicu, funcționar superior și matematicul «Băncii generale de Asigurare» din Sibiiu.

Rugăm Onor. public cetitor să nu lipsească organul nostru nici în viitor de sprijinul său material și moral, considerate de noi totdeauna ca prima condiție de existență.

Redacțiunea «Revistei Economice».

Pro domo.

Primind sarcina să îngrijesc «Revista Economică» în calitate de redactorul ei responsabil pe timp nedeterminat, recunosc, că postul primit nu este numai plin de răspundere în toate direcțiile, dar el este și greu. Astfel în conștiința acestei greutăți îmi iau voie a mă adresa în prima linie tuturor Onor. Domni colaboratori interni și externi, rugându-i să nu-mi detragă sprijinul lor prețios, ci să contribuie după putință la menținerea nivelului acestui organ, ceea-ce voi privi și din parte-mi, ca ținta de căpetenie a străduințelor mele modeste.

În același timp îmi țin însă de datorință, să rog pe toți Onor. abonați, să ia în considerare greutățile, cu cari avem de răsbîț și să nu ne îngreuneze munca cu provocările continue la achitarea abonamentului, ci să-și achite fiecare abonat cu plăcere abonamentul și cu promptitudinea, ce se cere pe motive de reciprocitate. Urcarea abonamentului ni s'ar impune de urcarea speselor, însă noi nu o facem. Tocmai de aceea Onor. abonați pot satisface cu ușurință rugarea noastră

Tot din cauza greutăților tehnice, precum și din cauza greutăților de comunicațiune îmi iau voie a ruga Onor. direcțiunii ale băncilor să ne trimită bilanțele lor spre publicare la timp, luând deci în considerare toate greutățile actuale.

Întru cât voi avea fericirea să mă bucur și de sprijinul prețios al Onor. domni colabora-

tori interni și externi, iar de altă parte și de sprijinul înțelegător al Onor. abonați, sarcina mea va fi ușurată în mod considerabil astfel, că dându-mi și eu toată silința să-mi împlinesc datorințele, oricând cu conștiința liniștită voi putea depune la timpul său mandatul primit.

Vasile Vlaicu,

matematicul «Băncii Generale de Asig.»

Bunuri economice imponderabile.

— De Vasile Vlaicu. —

Scumpetea generală, ce se semnaleză nu numai în statele beligerante, ci și în statele neutrale, oferă ocazii potrivite pentru aprecierea raporturilor momentane între diferitele valori. Organismul economic al umanității întregi, ca și acela al elementelor ei, al singuraticelor state, prezintă în astfel de împrejurări perturbațiuni, la cari în mod necesar se face diagnosa, se scrutează cauzele, se cumpănesc și se aplică mijloacele de îndreptare. Succesul verifică corectitatea procedurii, din contră eșecul contestează procedura.

Se pare, că acest adevăr a îndemnat pe comercianții ungari să ia o atitudine mult — puțin ostilă față de activitatea Centralelor de mărfuri, instituite pentru stăvilirea și delăturarea scumpetei. Comitetul Halei Comercianților Ungari cere cu datul de 6 crt. desființarea treptată a centralelor de mărfuri și restrângerea maximalizării prețurilor la articolele industriale. De altă parte jurisdicțiunea din timpul din urmă se vede a fi fost și ea ocupată adeseori cu cazuri de transgresiuni contra prețurilor maximale. Or, speranțele legate de instuirea centralelor de mărfuri și de maximalizarea prețurilor pentru delăturarea scumpetei abia s'au realizat în mică parte.

Ast-fel se naște în mod prea firesc o altă întrebare: nu cum-va diagnosa stărilor de scumpete e greșită? Bunurile materiale s'au scumpit. E fapt. Dar atunci în mod natural a trebuit să scadă în mod corăspunzător valoarea altor bunuri economice, căci natura se compensează. Atențiunea unora s'a îndreptat asupra forței, capacității de cumpărare a banilor crezând a afla balanța din stânga. Au trebuit însă să constate, că cercetările lor abia în mică parte au dat rezultatul așteptat.

Dar dacă mai sunt poate și alte valori în cumpăna economiei private și a celei politice, afară de bunurile materiale?

Pe calea aceasta se evidențiază destul de clar importanța acelor bunuri, cari deși satisfac trebuințe reale, totuși după natura lor sunt imateriale, imponderabile, iar valoarea lor urcându-se, ar reduce imediat scumpetea. Credința, iubirea, speranța sunt virtuți creștinești recunoscute. Lipsește încă un pas până la înzestrarea lor cu calificativul bunurilor economice imponderabile: pasul recunoașterii.

Credința, imponderabilă, este totuși baza oricărei târguiei, învoiei, tocmei. Ea s-a numit *încredere* și s'a declarat pe vremuri *sufletul comerțului*. Va fi bine poate să se cerceteze, dacă aceasta nu a suferit vre-o reducere de valoare în timpul din urmă, dacă nu se exploatează de unii în defavorul celorlalți.

Iubirea, cu gradațiunile ei în sus și în jos până la negativ, un alt imponderabil, este cimentul oricărei acțiuni solidare, în tovărășii, reuniuni, societăți pe acții și alte comunități de interese. Se vede a fi fost primul element al oricărei organizațiuni, deci și în organizațiunile economice. Negativul acestui imponderabil s'a cristalizat și se cristalizează destul de clar în excesele de concurență la indivizi și societăți.

În fine *speranța* este o valoare, care din întâmplare și-a aflat expresiune și în matematica aplicată: *speranța* (așteptarea) matematică se exprimă, după cum se știe, prin raportul dintre numărul cazurilor favorabile și totalitatea cazurilor posibile. *Speranța de câștig*, e valoarea ce o cumpără cu bani jucătorul la loterie iar *speranța succesului* este valoarea economică, ce dă naștere oricărei lucrări în economie dela cele mai simple lucrări agronomice până la cele mai complicate exploatațiuni.

Dar numărul imponderabilelor economice este infinit: *drepturi, obiceiuri, însușiri morale, aptitudini, cunoștințe* etc. ori cât de mare s'ar declara numărul lor, totuși se găsesc căi și mijloace pentru a înșira mai multe. Ele poartă timbrul infinitului, al divinității. Descoperirea multora dintre ele, ba chiar și codificarea unora s'a încercat încă din anticitate: *res extra commercium* față de *res in commercio*. Multe imponderabile economice au fost, sunt și probabil vor fi ca și până acum libere, gratuite deși gradul de apreciere al lor a variat. Orientarea clară în bilanțul acestor valori, cred, că ar putea fi o diagnosă mai nimerită a stărilor actuale de scumpete; un astfel de bilanș, greu de exprimat în cifre, ar indica probabil și cauza *tolendo tolens* a scumpetei, precum și căile și mijloacele la ajungerea scopului. Imponderabilele cari au suferit reducere, se vor reintegra și cred, că atunci ar sosi și timpul pentru delăturarea scumpetei.

Din cele de sus urmează — cred — în mod prea firesc, că administratorii bunurilor spirituale, ai valorilor imponderabile ar fi chemați în primul rând să restabilească echilibrul economic: preoții și alți conducători spirituali. Dar nu ei singuri. Chiar și în interesul său particular pare a fi chemat fiecare individ să ajute pe deaproapele și să se ajute pe sine însuși cumpănind valorile interne imponderabile cu valorile materiale. Va afla de sigur oricine o coardă internă, care să sune: trăește, dar nu oprî pe altul să trăiască; ajută, ca să fi ajutat; servește, ca să fi servit. Sunt extraordinare stările actuale, e drept. Dar atunci poate, că nu mai este derogător a șterge unele dintre trebuințele impuse altădată de stări

normale, a satisface altele prin sine însuși, în fine a se angaja cu plăcere chiar și la unele privațiuni, atunci, când soldații noștri bravi din front adeseori ating recorduri de necrezut în privința aceasta.

Aviz școlar.

Direcțiunea școlii comerciale, superioare gr.-or. române din Brassó (Brașov) aduce la cunoștință elevilor, că anul școlar 1916/17 se va începe la 9/22 Ianuarie 1917.

Examenele de corigență și de maturitate sunt fixate pe 16/29 Ianuarie 1917.

Toți elevii și corigenții se vor prezenta la direcțiune înainte de începerea școlii și de facerea examenelor pentru luarea la cunoștință a dispozițiilor necesare.

Brassó (Brașov), 29 Decembrie v. 1916.

*Arseniu Vlaicu
director.*

Asigurările în lumina războiului.¹

Nevoile și valorile războiului în multe cazuri împedecă aprecierea corectă a bunurilor economice. Astfel mulți economi, cari în timpuri normale știu prețului binăfacerilor asigurărilor și își dau bine seama de urmările triste ale lipsei de asigurare, în timpul din urmă — poate în urma războiului — își uită, că, susținându-și contractele de asigurare în ordine prin plățirea premiilor contractuale la timp delătură prin aceasta multe suferințe grele.

Din nefericire la mulți se întunecă judecata clară și în caz de pericol de foc încearcă să se scuze. Dar ce scuză mai poate avea astăzi omul, căruia i-a ars casa și averea, fiind acestea neasigurate? Se zice, că scumpetea este mare, că bărbatul, ginerele, socrul, fiul etc., sunt duși pe câmpul de luptă, că și de altfel au pierdut destule într'alte feluri și chipuri, că în războiu asigurarea nu garantează și diferite alte pretexte ale celor, ce nu cunosc sau nu-și pot da seamă de prețul asigurării până atunci, până când nu sunt loviți de primejdia focului. Indată-ce își vede însă omul casa în tăciuni și cenușe, recunoaște în sfârșit, că de-ar fi știut, ce nu a știut, și-ar fi plătit prea bucurios asigurarea, dar n'a fost cine să-i arete anume, că *premiile de asigurare nu s'au scumpit, deși toate celelalte lucruri s'au scumpit mai mult sau mai puțin*; că, dacă bărbatul, ginerele, socrul, fiul etc. sunt duși pe câmpul de luptă, aceștia se pot și întoarce cu ajutorul lui Dumnezeu și poate n'ar fi bine, ca în loc de bucuria revederii, la reîntorcerea

din războiu, să-și găsească casa în cenușe, fără să aibă nici o despăgubire, că dacă suferințele în timpul războiului se țin lanț — cum se zice — atunci omul tare la suflet, cu mintea sănătoasă poate chiar rupe lanțul acesta, că în fine despăgubirea prin asigurare nu se orientează după timpul războiului, ci după cauza incendiului sau a focului, căci nu în tot locul se întâmplă nefericirea ca forța armată să fie cauza incendiului, ci durere mai sunt destule *întâmplări nefericite*, în urma cărora se iscă incendiu departe de câmpul de luptă.

În special cu privire la despăgubirea oferită de asigurare în timp de războiu și cu privire la cauzele incendiilor se observă în timpul din urmă lipsa unei orientări clare, deci credem, că este bine să stăruim un moment în privința acestora.

În ce privește asigurările de viață, Banca Gen. de asigurare — ca și celelalte societăți de asigurare solide — își are condițiunile sale speciale anume pentru cazurile de moarte pe câmpul de luptă sau pentru moartea în urma vreunei răni primite pe câmpul de luptă sau în urma vreunui morb contras pe câmpul de luptă, preste tot pentru cazul de moarte al asiguraților înrolați. Sunt anumite categorii de asigurați, măsuri precise, dispozițiuni clare atât pentru mărimea premiilor cât și pentru măsura despăgubirii în singuraticile cazuri. Astfel cei interesați vor face bine să se informeze pe deplin în privința condițiilor speciale pentru riscul de războiu.

Ce privește asigurările de foc, *daunele cauzate direct de războiu*, revoluțiuni, revolte, forță ilegală și prin ordinațiuni ale autorităților, acestea nu se restituiesc de nici o societate de asigurare și astfel nici de banca noastră. Noi ne-am ținut de datorință totdeauna a arăta adevărul fără nici o rezervă, deoarece banca noastră de asigurare nu este o întreprindere de speculă și de câștig pentru acționari, precum sunt multe alte societăți, ci banca noastră are în vedere în prima linie interesele asiguraților. Și precum nu este în interesul asiguraților să se despăgubească daunele cauzate direct prin războiu — căci în ultima analiză despăgubirile se plătesc tot numai din partea asiguraților în formă de cotizațiuni anuale, premii — tot astfel trebuie să clarificăm pe cei interesați, că nu este nici un motiv de a se neliniști cineva din cauza războiului în privința asigurărilor de foc, ci este în interesul fiecărui econom să-și susțină asigurarea în ordine, iar cei ce nu sunt încă asigurați, să se asigure fără amânare.

Anume de prezent ne aflăm deja în al treilea an de războiu și ne putem da seama despre soarta locuitorilor năpăstuiți direct prin războiu. Și spre onoarea patriei și a statului fie zis, s'a putut vedea în trecutul apropiat, cum partea oficială a statului ca și publicul cu dare de mână și societatea întregă din patrie, ba și din străinătate, s'au întrecut în fapte de caritate publică, colectând milioane de Cor. de exemplu pentru reedificarea satelor năpăstuite din

¹ Rugăm ziarele noastre să reproducă șirele acestea în interesul cetitorilor lor.

nordul țării. Dar tot atât de clar se poate înțelege, că sarcina aceasta, suportată de bunăvoie de stat și de societate, nu și-ar putea-o lua asupra lor societățile de asigurare decât numai atunci, *când în țara întreagă n'ar mai există nici o casă neasigurată*, ori dacă suma despăgubirilor privitoare la daunele cauzate direct prin războiu s'ar putea repartiza cu succes asupra tuturor asiguraților, fie în mod anticipativ (societăți pe acții) fie în mod posticipativ (reuniuni, însoțiri). Inșă precum alternativa primă nu se poate realiza, tot atât de puțin se poate închipui realizarea alternativei a doua.

Cu toate acestea, cum am amintit mai sus, lucrul nu este tocmai de disperat, căci atât statul, cât și omenirea înțeagă cu bun simț, a dovedit, că-și fine de datorință publică reedificarea edificiilor distruse direct de războiu, deci și a celor incendiate pe câmpul de luptă.

Și încă ceva. E drept, că societățile de asigurare fără deosebire — deci în rândul acestora și Banca noastră — nu restituie daunele incendiilor cauzate direct prin războiu, înșă ce ne arată praxa?

Statistica incendiilor este prea elocventă în privința *cauzelor de incendiu*. Astfel an de an vedem cum din totalitatea cazurilor obvenite abia 40% arată *cauze pe deplin cunoscute*, pe deplin dovedite. Cauzele dela alte 40% *sunt abia presupuse*, iar 20% din cauze *cu totul necunoscute*. În toate cazurile înșă, în cari nevinovăția asiguratului este constatată, și dovedită de autoritățile competente, despăgubirea se plătește prompt, bineînțeleș, dacă asigurații și-au susținut contractele de asigurare în ordine. Iar dacă privim și mai deaproape *natura cauzelor de incendiu*, statistica ne arată, că aproape 30% sunt provocate de negrije, lipsă de precauțiune în diferite întâmplări nefericite, apoi un procent destul de mare — 12% — ne dau jocurile sburdalnice ale copiilor, și ce e interesant, chiar și trăsnetul participă an de an cu 4%. Și cu toate acestea, deși an de an preste 25,000 de case cad pradă incendiului, din acestea *mai mult de jumătate sunt neasigurate*, dovadă despre lipsa de orientare a publicului.

În fine trebuie să amintim și o altă chestiune actuală. Se vorbește anume în cercurile de specialitate despre eventualitatea *urcării premiilor de asigurare*. Spre liniștirea asiguraților putem spune, că deși toate lucrurile s'au scumpit, cu toate acestea premiile de asigurare nu s'au urcat, dar nici nu credem că se vor urcă. Problema aceasta, oricât se pare de grea pentru cercurile de specialitate, s'a rezolvat de mult și încă destul de simplu de cătră singuraticii economi, cu bun simț de asigurare: Valoarea obiectelor asigurate s'a urcat și astfel asigurații înșiși cer modificarea contractului de asigurare *pe baza prețurilor actuale ale obiectelor asigurate*. Urcând suma declarată spre asigurare, se urcă în mod corăspunzător și premiul.

— W. —

Apărarea valutei.

— 3 ordonanțe ministeriale importante. —

În urma fluctuațiunilor continue, cari au obvenit în circulațiunea devizelor, guvernul ungar, paralel cu cel austriac, în timpul din urmă a emis trei ordonanțe mai importante privitoare la:

1. *Anunțarea efectelor streine;*
2. *Prohibirea importului pentru unele articole;*
3. *Restrângerea circulațiunii de devize.*

Ordonanța amintită la locul întâi prezintă un interes deosebit pentru cetitorii noștri, de aceea redăm aici conținutul ei.

Sub Nr. 4232/1916 M. E. se ordonează, cu datul de 16 Decembrie 1916 *anunțarea efectelor streine*, ca: obligațiuni, acții și hârtii de valoare cu excepțiunea lozurilor, cupoanelor, asignațiunilor, bancnotelor, cambiilor și cecurilor (v. § 4) emise de, și pe piața streină, deci în afară de granițele vamale ale patriei noastre (v. § 12).

Sunt datoare să anunțe efectele streine atât instituttele financiare și firmele comerciale, cât și persoanele private și juridice, cari posed sau administrează astfel de efecte (v. § 1.) Efectele depozitate în *Safe deposit* trebuiesc anunțate deci din partea proprietarilor.

Anunțările trebuiesc făcute pe blanchetele aflătoare la «Banca Austro-Ungară» (v. § 6), pe baza stării valabile la 15 Decembrie 1916 (v. § 6), predând (§ 5) anunțările la această bancă până la 15 Ianuarie 1917, de unde se poate obține înșă și amânare (v. § 7). Pe blanchetele de anunțare este a se arăta numirea efectelor, valoarea nominală, procentul și valoarea ce o reprezintă în bani, indicarea statului pe teritoriul căruia se păstrează efectele. Anunțare separată se recere la astfel de efecte, cari sersesc de garanție la pretensiunile față de streinătate. Banca «Austro-Ungară» este obligată la cel mai sever secret oficios și aceste fasiuni nu se pot întrebuișa spre scopuri fiscale de dare (§ 9).

Vânzarea sau amanetarea efectelor se permite numai după anunțarea prealabilă la «Banca Austro-Ungară, arătând (§ 10), că efectele rămân pe teritoriul patriei, la caz contrar vânzarea sau amanetarea se interzice. Transgresiunile (§ 13) se pedepsesc cu închisoare până la 6 luni și amendă până la 2000 cor.

Dupăce regretăm, că din motive independente de noi n'am putut publica această ordonanță importantă până acum, atragem atențiunea tuturor celor interesați, să nu neglige anunțarea efectelor streine.

Celelalte 2 ordonanțe nu privesc imediat pe On. cetitorii noștri și astfel le amintim numai în câteva cuvinte.

Ord. Nr. 4452/1916 M. E. din 23/XII interzice importul mai multor articole, în special a celor de bumbac, de cari lumea se poate lipsi deocamdată.

Ord. 4308/1916 M. E. din 28 Decembrie dispune restrângerea circulațiunii devizelor și valutilor streine.

La tranacțiunile cu devize streine pot participa numai institutele financiare membre la *Centrala devizelor*, instituită la 24/II, 1914. Monitorul oficial de Budapesta a publicat și lista membrilor acestei centrale, în care însă nu obvine nici o firmă din provincie, fiind membri ei exclusiv bănci din capitală, un fapt, care constituie un gravamen pentru multe bănci din provincie.

Evident, că aceste ordonanțe intenționează apărarea cu efect a valutei noastre și astfel chiar și din considerația aceasta trebuiesc observate strict și fidel.

JURISDICȚIUNE.

— Decisuri curiale. —

Anularea subscrierii de acții (5017/1915). Un membru fondator, sau un membru în direcțiunea unei societăți pe acții nu-și poate revoca subscrierea acțiilor pe motivul, că n'ar fi plătit cele 10% resp. 30% obligatoare în sensul §§-ilor 151 și 159, pentru-că direcțiunea și membri fondatori sunt responsabili de adevărul fasiunilor despre plățirea efectuită deja în sensul §§-ilor 218 și 219 ai L. Com.

*

Restituirea sumelor semnate la urcări de capital. (7860/1915). Dacă tranacțiunea urcării de capital nu a reușit, atunci sumele plătite spre scopul urcării capitalului acționar, până la perfectuarea *de iure* a tranacțiunii, nu se pot administra ca depozite. Dacă deci respectiva societate în decursul acestui timp a ajuns în concurs, sumele acestea trebuiesc considerate ca pretensiuni concursuale.

*

Natura de drept a libelului de depuneri. (588/1916). Posesorul unui libel de depuneri nu poate pretinde licvidarea depunerei, dacă dreptul de proprietate al libelului este discutabil. Deci în astfel de caz licvidarea depunerei nu se poate pretinde, deși natura de drept a libelului este aceea a unei hârtii de valoare valabilă la portor.

*

Anunțarea schimbărilor obvenite la obiectele asigurate. (R. P. IV. 9066/1915). Dacă asiguratul a neglijat anunțarea mutării mobilelor asigurate, își perde dreptul la despăgubire, de-oarece asigurarea obiectelor mobile e valabilă numai în locul indicat anume în contractul de asigurare.

*

Dreptul favorisatului la asigurarea de viață (10,528/1915). Până acum judecătura susține punctul de vedere, că favorisatul asigurării de viață intră în drepturile sale numai după moartea asiguratului. Prin decusul de față, favorisatului i se recunosc drepturi asupra poliței chiar și până trăiește asiguratul, dacă din textul contractual al poliței se poate deduce aceasta.

Piața financiară.

Etalonul oficial, valabil de prezent în statele beligerante este:

Germania, dela 23/XII 1914	5%
Austro-Ung. dela 12/IV 1915	5%
Anglia dela 14/VII 1916	6%
Francia dela 21/VIII 1914	5%
Rusia	6%
Italia dela 1/VI 1916	5%
Portugalia	5.5%
România dela 1/V 1916	5%
Bulgaria	6.5%

Etalonul oficial în statele neutrale:

Olanda dela 1/VII 1915	4.5%
Helveția dela 31/XII, 1914	4.5%
Spania	4.5%
Danemarca dela 9/VII 1915	5%
Suedia dela 9/XI 1916	5.5%
Norvegia dela 9/XI 1916	5.5%

Asigurările.

Anunțarea schimbărilor la obiectele asigurate.

Se știe, că în caz de daună de foc, despăgubirea se plătește *pro rata* (în mod proporțional), dacă valoarea obiectelor dăunate pe timpul daunei a fost mai mare decât suma declarată spre asigurare. Se stabilește anume raportul dintre aceste două valori și același raport se aplică apoi la suma de despăgubire față de dauna constatată.

Intre împrejurările de astăzi, în urma urcării prețurilor pe toată linia, se pot naște desavantajii regretabile pentru asigurați, dacă ei nu-și cer urcarea sumei asigurate în mod corăspunător la prețurile de azi.

Pentru același motiv asigurații au datorința să-și revideze cât de des contractele lor de asigurare, pentru-ca acestea să fie totdeauna în deplină ordine și în consonanță atât cu condițiunile contractuale, cât și cu propriile lor interese.

Urcarea valorii obiectelor asigurate este o schimbare care trebuie cerută de asigurați în propriul lor interes, plățind ei diferența de premiu corăspunătoare.

Tot asemenea trebuiesc anunțate și alte schimbări obvenite în obiectele asigurate. În special în zilele de astăzi schimbările în relațiunile de proprietate, mutarea, demolarea etc. sunt destul de dese.

Asigurările de viață ale oferenților respinși.

Cu 1 Februarie n. 1917 se satisface o cerere justă a tuturor persoanelor, cari până acum din cauza stării sanitare necorăspunătoare erau respinse dela asigurarea de viață. Anume societățile de asigurare din patrie — 28 la număr, — între ele și «Banca

Generală de Asigurare», s'au solidarizat, formând *Uniunea pentru asigurarea vieților anormale*, obligându-se deci a suportă solidar toate daunele provenite din moartea astorfel de asigurați și participând cu cvote corăspunșătoare la despăgubirile date ere zilor, resp. favoriților. Astfel o persoană, care altădată din cauze sanitare eră respinsă sau amănată (repusă), de aici înainte se va primi la ori-ce societate solidarizată, obținând asigurare simultană la toate societățile.

1917.

Invitare la abonament.

Anul XIX.

Cu începerea unui an nou, anul al XIX-lea de existență al revistei noastre, adresăm On. noștri abonenți de până acum rugarea să binevoiască a-și înouă din bună vreme abonamentul pe anul 1917, ca expediarea regulată a revistei noastre să nu sufere întrerupere. Ne exprimăm totodată speranța, că în noul an, în care am intrat, nu numai ne vor rămâne credincioși vechii noștri abonenți, ci vor intra în șirul abonenților și alți numeroși cetitori și pretini ai revistei noastre.

On. noastre institute de bani și membre ale «Solidarității», de al căror sprijin binevoitor ne-am bucurat și în trecut, le rugăm a ne face părtași de acesta și în anul, ce vine, folosindu-se cât mai adeseori și ori de câte ori se ivește necesitatea, de coloanele revistei noastre pentru inserarea publicațiilor lor oficiale: bilanțul anual, convocarea adunării generale, diverse comunicate, concurse și altele.

Folosim ocazia aceasta pentru a adresă și On. noștri abonenți restanțieri — institute, ca și particulari — rugămintea, ca deodată cu prenumerarea revistei noastre pe anul 1917, să-și achite și restanțele de abonament din trecut.

Prețul de prenumerare al «Revistei Economice» rămâne și pentru anul viitor ne-schimbă:

K 12.— pe un an,

K 6.— pe $\frac{1}{2}$ an.

In urma împrejurărilor grele de astăzi vom fi siliți însă deocădată a apărea numai de două ori pe lună, observând, că îndată-ce se va ivi necesitatea, ca în interesul On. noștri abonenți, în special a On. institute financiare, membre ale «Solidarității» să apară revista în fiecare săptămână, noi ne vom conforma. Intru-cât numai se poate, ne-ar servi spre ușurare în toate

privințele, dacă Onor. abonenți s'ar acomoda cu inserțiunile și publicațiile lor la apariția de două ori pe lună.

Comandele de abonament, precum și inserțiunile, rugăm a le adresă ca și până acum la Administrația «Revistei Economice» în Sibiu—Nagyszeben.

CRONICĂ.

Dela „Albina“. Centrala „Albinei“, care pe timpul invaziunii inamice se refugiase la Budapesta, s'a reintors la sediul ei. Tot asemenea s'au reintors la sediile lor și celelalte filiale și agenturi, astfel, că birourile „Albinei“ și-au reluat activitatea normală. Onor. clienți ai „Albinei“ sunt avizați pe calea aceasta să se adreseze în toate afacerile lor la biurourile competente, ca și mai înainte de invaziunea inamică.

Banca „Furnica“ din Făgăraș, a ținut de curând o adunare generală extraordinară, cu care prilej au fost destituiți din posturile lor membrii direcțiunii: Dr. Titus Perția și Iacob Popa, de asemenea și membrii comitetului de supraveghiere Nicolae Aron și Nicolae Clonța, trecuți toți patru în România deodată cu alungarea armatei române din țară. În locul lor au fost aleși în direcțiune Domnii: Dr. Andreiu Micu, fiscal comitatens în Făgăraș și Gavrilă Cornea, preot în Ileni. În comitetul de supraveghiere au fost aleși D-nii: Ioan Capătă, preot în Șona și Nicolae Vijoli preot în Telechirecea. Aceeași adunare generală a declarat vacant și locul D-lui Parteniu Cosma, absent din țară de doi ani și mai bine, alegând în locul lui membru în direcțiune pe D-l Iosif Lissai, director executiv al „Albinei“ din Sibiu.

Rugare către băncile noastre. On. noastre bănci, cari ne trimit bilanțuri spre publicare le rugăm să binevoiască a ne indica expres, dacă doresc, ca bilanțul și contul Profit & Perdere să fie publicate și în textul maghiar sau numai în cel românesc.

Intru cât se cere și publicarea textului maghiar, rugăm a ni se trimită manuscrisul tradus în limba maghiară.

Manuscrisele bilanțurilor și ale altor publicații, menite a apărea ca inserțiuni, rugăm a le expediă cu posta din bună vreme și după posibilitate astfel, ca să ajungă în posesiunea noastră cel puțin cu două zile înainte de ziua expediției regulate a revistei noastre, care este deocădată pe timp interimal nedeterminat 15 și 30 a fie-cărei luni.

Jumătățile și sferturile bancnotelor de 2 cor. Direcțiunea „Băncii Austro-Ungare“ atrage atențiunea celor interesați asupra împrejurării, că casierile băncii vor primi jumătățile și sferturile bancnotelor de 2 cor. fără subtragere numai până la 31 l. c., iar mai târziu numai pe lângă subtragerile cuvenite.

Resultatul subscripțiilor la al 5-lea împrumut de război. Cassa de păstrare postală austro-ungară comunică cu datul de 10 crt., că rezultatul subscripțiilor la această nouă emisiune de obligațiuni și bonuri de tezaur, după cât s'a putut constată în prima zi după încheiere se cifrează la 4 miliarde 412'8 milioane coroane. Cifra definitivă se va putea constata însă abia după câteva zile, deoarece la număratoarele bănci materialul de subscripție se află încă în prelucrare

Astfel s'a afirmat și de astădată cu demnitate forța financiară a monarhiei noastre, deoarece chiar și până acum se poate zice, că al 5-lea împrumut abia a rămas cu ceva în urma celui al 4-lea, care dupăcum se știe a dat un rezultat de 4 miliarde și 500 milioane cor. Încheerile definitive urmând peste câteva zile, dupăce vor incurge toate datele, probabil, că rezultatul emisiunii a 5-a va ajunge, de nu va întrece chiar, rezultatul emisiunii a 4-a.

Băncile românești au participat și de astădată, ca și la emisiunile anterioare, cu sume considerabile între împrejurările noastre și au dat de nou dovada înțelegerii depline a datorințelor lor patriotice.

Un bilanț de caritate. Ziarul „Münchener Abendzeitung“, după cum aflăm, a publicat de curând pe baza informațiilor sale din Berne un bilanț despre activitatea biroului postal pentru prizonieri de război. Se arată că circulațiunea mijlocită de administrațiunea postelor helvețiene la și dela prizonierii de război, dela începutul războiului până la finea anului 1916 se cifrează la cca 10 milioane de scrisori, 43 milioane pachete până la 5 kg., 37 milioane pachete de pâine în greutate totală de 7 milioane de kg., 6 milioane bucăți de mandate postale despre suma totală de 85 milioane de franci. Serviciul postal helvețian în interesul prizonierilor de război și-a obținut recordul prestațiilor sale la 12 Decembrie 1916 primind în ziua aceasta 1200 de saci de scrisori, cu cca 40.000 de legături à 1 kg. și prelucrând pentru transit mai mult de 1 milion de scrisori și cărți postale. În ziua aceasta s'au prelucrat pentru transit 6 vagoane de scrisori.

Bibliografie.

Anuarul băncilor române pe anul 1917. Anul al XVIII. Redactor: Constantin Popp, Sibiu, Tipografia arhidiecezană, 1914. Prețul K 5'30, incl. porto.

Cunoscutul șematism al institutelor de bani, însoțirilor și altor întreprinderi românești din Ardeal și Ungaria, a apărut în zilele acestea în formatul obicinuit și în estensiune de 9 coale de tipar.

Partea calendaristică conține pe lângă calendarul anului viitor, încă următoarele îndrumări și notițe de interes și folos pentru cercurile băncilor și pentru ori și cine:

1. Noua tarifă postală, întrată în vigoare la 1 Octombrie 1916.

2. Tarifa pentru telegrame.
3. Tarifa nouă de timbre, întrată în vigoare la 1 Decembrie 1916.
4. Chei pentru calcularea intereselor pe zile.
5. Competința de timbru a registrelor comerciale.
6. Monetele diferitelor state.

Șematismul însuși conține pe 148 de pagini datele privitoare la 146 de institute de bani, societăți pe acții, dela «Solidaritatea» și «Banca Generală de asigurare», dela 55 de însoțiri de credit și dela 6 societăți comerciale, însoțiri de consum și alte întreprinderi românești, indicând la fiecare: firma în toate limbile, înprotocolate, sediul (comitatul), Nr telefonului, calitatea de membru la «Solidaritatea», anul fondării, capitalul social, prețul acțiilor, dividendă pe ultimii trei ani, termenul de prescripție al cupoanelor, dreptul de vot, semnarea firmei și foile oficiale ale societății. Mai departe: Numele membrilor din direcțiune, din comitetul de supraveghiere și al directorului executiv, bilanțul și contul Profit & Perdere pe anul 1915, distribuirea profitului net și al cotei de binefacere.

Un capitol special cuprinde asocierea băncilor noastre, «Solidaritatea», arătând scopurile și menirea acestei însoțiri, în ordine alfabetică pe membrii ei, condițiile de primire, numele membrilor din direcțiune, din comitetul de supraveghiere și ai revizorilor experți ai însoțirii, în fine bilanțul ei pe anul 1915.

După o tabelă a «Dividendei băncilor române pe 1915» urmează două sumare: unul după sedii, arătând, în cari orașe și comune, ce întreprinderi economice românești sunt și altul alfabetic arătând toate întreprinderile din șematism.

Prețul «Anuarului» pe anul 1917 este K 5'30 inclusiv porto și se poate comanda la Administrația «Revistei Economice» în Sibiu—Nagyszeben.

Tarifele noi valabile în 1917. *Ediție de buzunar, preț 20 fîleri, editura «Revistei Economice».*

Satisfăcând unei trebuințe reale a celor interesați acest mic Vademecum arată noua tarifă postală întrată în vigoare la 1 Octombrie 1916, tarifa telegramelor precum și cele trei scale de timbre în conformitate cu noua tarifă întrată în vigoare la 1 Decembrie 1916. Formatul ei fiind potrivit anume pentru a se purta în buzunar, cărticica aceasta promite a fi recunoscută tuturor celor, ce o vor avea la sine.

Se poate comanda la Administrația «Revistei Economice» în Sibiu—Nagyszeben.

Sumarul:

Cătră cetitori. — Pro domo. — Bunuri economice imponderabile. — Asigurările în lumina războiului. Apărarea valutei. — *Jurisdicțiune*: Anularea subscrierilor de acți (5017/1915). Restituirea sumelor semnate la urcări de capital (7860/1915). Natura de drept a libelului de depuneri (588/1916). Anunțarea schimbărilor obvenite la obiectele asigurate (R. P. IV. 9066/1905). — **Piața financiară.** — **Asigurările.** — **Invitare la abonament.** — *Cronică*: Dela «Albina». Banca «Furnica» din Făgăraș. Rugare cătră băncile noastre. Jumătățile și sferturile bancnotelor de 2 cor. Resultatul subscripțiilor la al 5-lea împrumut de război. Un bilanț de caritate. — *Bibliografie*: Anuarul băncilor române pe anul 1917. Tarifele noi valabile în 1917.

„Albina“, institut de credit și economii în Sibiiu.

A XIX-a tragere la sorți publică

a *Scrisurilor fonciare de 5%* ale *Institutului de credit și de economii «Albina»* a urmat în *29 Decembrie 1916* în prezența Domnului notar public regesc *Gavriil Zăgoni*, a trei membri din consiliul de administrație și a comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras în valoare totală de *Coroane 280,000* următorii numeri:

à K. 500 Nr.: 42, 49, 91, 117, 122, 137, 162, 165, 235, 244, 255, 259, 265, 288, 289, 296, 335, 342, 343, 345, 369, 376, 401, 437, 457, 466, 476, 498, 502, 503, 504, 506, 523, 526.

à K. 1000 Nr.: 14, 40, 96, 115, 130, 141, 172, 197, 200, 203, 249, 251, 266, 333, 346, 391, 409, 415, 419, 424, 443, 444, 453, 491, 493, 501, 533, 558, 591, 609, 616, 643, 649, 664, 668, 712, 715, 783, 799, 800, 826, 867, 881.

à K. 2000 Nr.: 5, 11, 43, 54, 136, 138, 146, 147, 181, 201, 221, 233, 291, 298, 313, 349, 354, 364, 385, 389, 411, 463, 473, 497, 506, 535, 562, 575, 601, 602, 660, 667, 739, 741, 779, 793, 801, 829, 831, 886, 900, 909, 923, 967, 1017, 1040, 1041, 1042, 1086, 1088, 1150, 1160, 1165, 1189, 1224, 1225, 1246, 1302, 1358, 1390, 1416, 1423, 1481, 1483, 1503, 1512, 1626, 1633, 1641, 1654, 1730, 1747,

1756, 1778, 1791, 1796, 1848, 1859, 1861, 1888, 1902, 1908, 1911, 1969, 2017, 2018, 2021, 2025, 2030, 2040.

à K. 5000 Nr.: 27, 56, 60, 63, 113, 128, 143, 197.

Cu începere dela *1 Aprilie 1917* aceste scrisuri fonciare se răscumpără la *Cassa institutului în Sibiiu*, la *Filiatele sale în Brașov, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Murăș-Oșorheiu*, la *Wiener Bank-Verein în Viena*, la *Pester Ungarische Commercial-Bank în Budapesta*, precum și la *Filiale der k. k. priv. oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe in Triest*, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; însă se pot răscumpără și mai înainte oricând prin escontare, sau se pot schimba cu alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu *1 Aprilie 1917* înceată interesele lor mai de parte, și cupoanele de interese scadente mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai înainte nu s'au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele:

à K. 500 Nr.: 227, ¹⁹¹³234, 267, 322, 410, 431, ¹⁹¹²487.

à K. 1000 Nr.: ¹⁹¹³28, ¹⁹⁰⁶86, ¹⁹¹²99, ¹⁹¹³191, ¹⁹¹²572, ¹⁹¹²573, ¹⁹¹²579, ¹⁹¹³588, ¹⁹¹²599, ¹⁹¹¹615, ¹⁹¹³652, ¹⁹¹³686, ¹⁹¹³737, ¹⁹¹³855, ¹⁹¹³885.

à K. 2000 Nr.: 3, 4, 390, 401, 607, 648, 750, 896, 969, ¹⁹¹³1030, ¹⁹¹³1391, 1719, 1863, 1906, 1973, 2026.

à K. 5000 Nr.: 149, 167, 180.

Sibiiu, în 29 Decembrie 1916.

(100)

Direcțiunea.

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 188.

Post Sparcassa ung. 29,349.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“

☞☞☞ societate pe acții în Sibiiu — Nagyszeben ☞☞☞

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria,

în 1911, sub egida «SOLIDARITĂȚII».

„BANCA GENERALA DE ASIGURARE“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile și asigurări contra spargerilor. Mai departe mijlocește asigurări: contra accidentelor și contra grindinei.

— Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiunile cele mai favorabile —

Asigurările se pot face prin oricare bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. ≡≡≡ Prospecte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Fonduri proprii de rezervă la finea anului 1915 preste K 300,000.—

Daune plătite până la finea anului 1915 preste „ 200,000.—

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“

Sibiiu — Nagyszeben. Edificiul „Albina“.